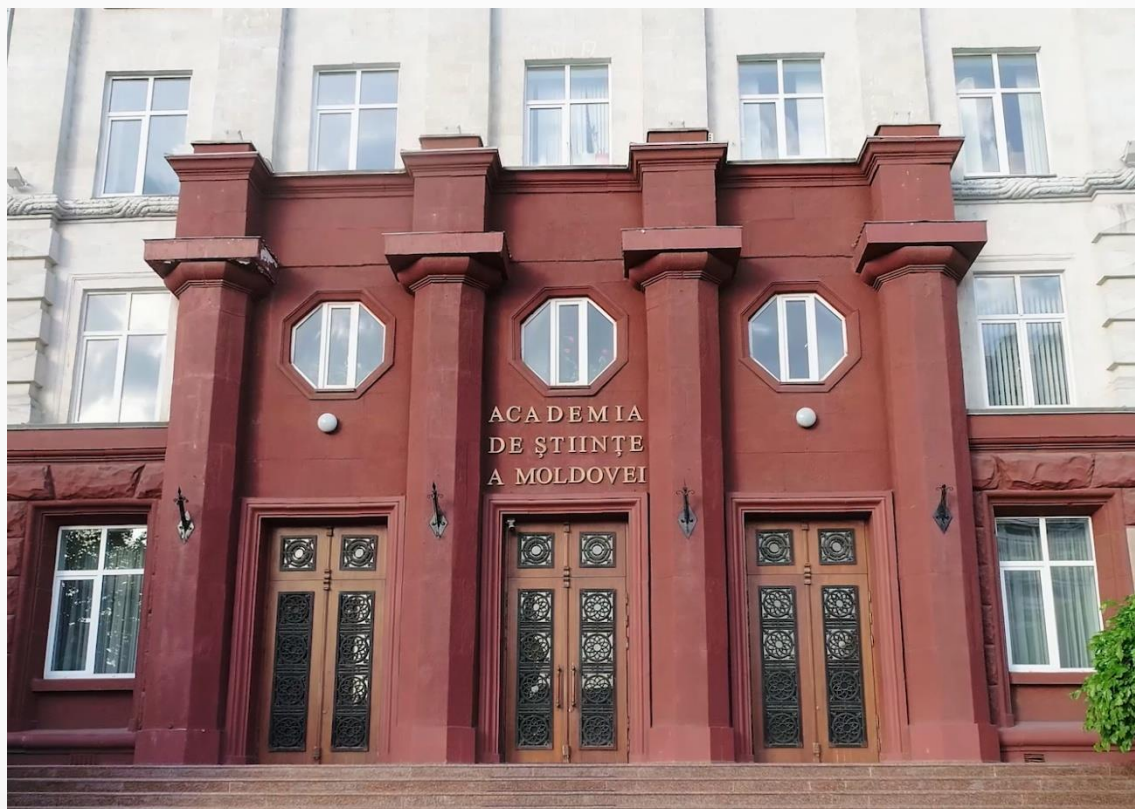

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI. 1946-1961-2021

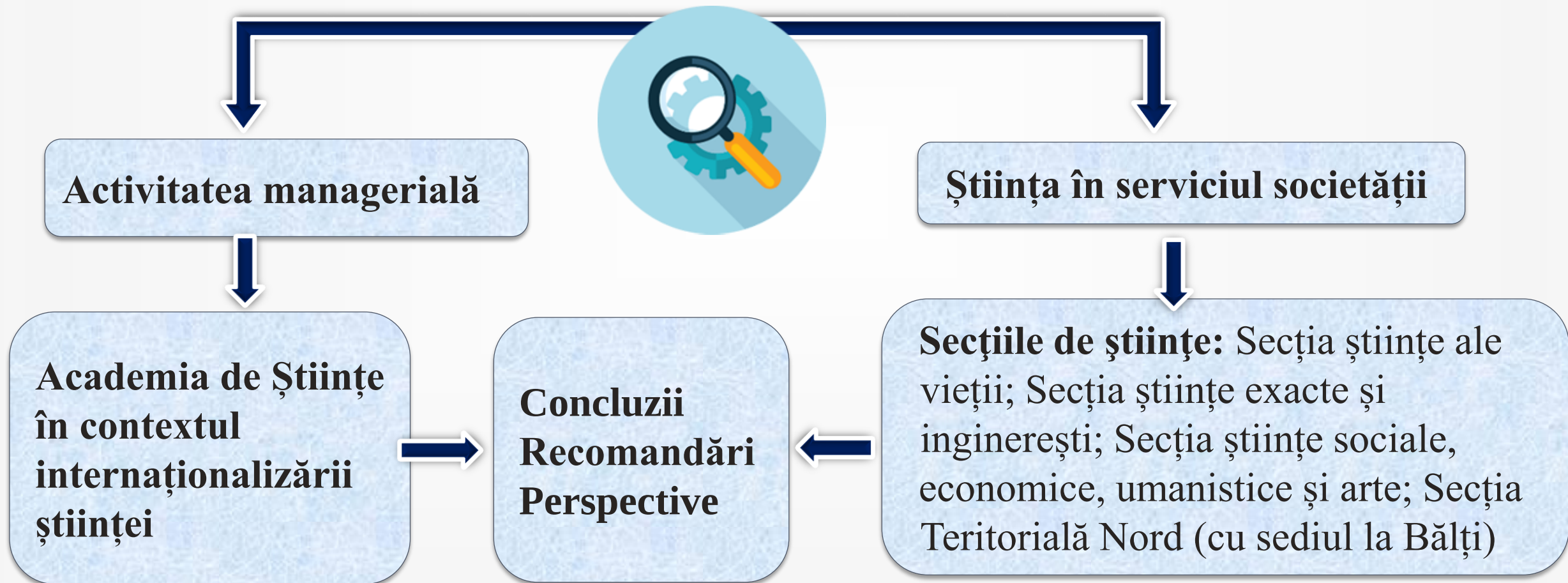
Academia de Științe a Moldovei în anul 2021

Raportul privind activitatea Academiei de Științe a Moldovei în anul 2021

STRUCTURA RAPORTULUI

**privind activitatea managerială, științifică, financiară, organizațională
a Academiei de Științe a Moldovei în anul 2021**

Academia de Științe a Moldovei (AȘM)

- ✓ este o instituție publică de interes național, apolitică, independentă de autoritățile publice.
- ✓ își desfășoară activitatea în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, *Codul cu privire la știință și inovare* nr. 259-XV din 15 iulie 2004 (republicat), **Statutul** Academiei de Științe aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a AȘM nr. 1/II din 24 ianuarie 2019 (cu modificările ulterioare), alte acte normative și tratate internaționale la care Republica Moldova este parte.

Rol principal la stabilirea priorităților în domeniul cercetării fundamentale și aplicative

Evaluează calitatea, valoarea teoretică și aplicativă a rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectelor naționale și internaționale

Elaborează raportul asupra stării științei cu reflectarea politicilor elaborate și modului de implementare a acestora la nivel național

Elaborează previziuni privind dezvoltarea domeniilor cercetării și inovării

Organizează evenimente științifice naționale și internaționale

Stimulează creația științifică și culturală

Mediatizează rezultatele cercetării și dezvoltării

**Atribuțiile
AȘM -
consultant
strategic al
Guvernului**

Acțiunile conducerii și ale membrilor AȘM în domeniile cercetării

- propuneri de completare suplimentară a proiectului pentru **modificarea Codului cu privire la știință și inovare** nr. 259 din 15 iulie 2004 (republicat);
- modificare și **completare a Metodologiei de finanțare instituțională** a organizațiilor din domeniile cercetării și inovării (HG nr. 53 din 05.02.2020).

Prin colaborare cu alte subdiviziuni, a fost avizat Proiectul HG pentru **modificarea anexelor nr. 1 și nr. 2 la HG nr. 382/2019** pentru aprobarea metodologiei de finanțare a proiectelor din domeniul cercetării și inovării; examinate și **avizate Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (CBTM)** pentru anii 2021–2024; Proiectul de lege privind **fondarea Parcului Național „Nistru de Jos”**; Proiectul Decretului Președintelui Republicii Moldova cu privire la aprobarea semnării Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea RM în **Programul-cadru al Uniunii Europene pentru Cercetare și Inovare „Orizont Europa”** pentru perioada 2021–2027; Proiectul HG pentru aprobarea cerințelor privind echivalența controalelor selecțiilor conservate, comercializarea soiurilor și varietăților primitive și agricole; Proiectul de lege privind modificarea Legii 1538/1998 privind **fondul ariilor naturale protejate de stat** și altele.

În anul 2021, AȘM a elaborat Raportul asupra stării științei din Republica Moldova pentru anul 2020

- ✓ **AȘM - responsabilă de evaluarea calității**, valorii teoretice și aplicative a rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectelor naționale și internaționale cu finanțare de la bugetul de stat.
- ✓ **AȘM elaborează** și prezintă anual, până la 15 mai, Raportul anual asupra stării științei, care reflectă politicile elaborate și modul de implementare a acestora la nivel național.
- ✓ Raportul asupra stării științei pentru 2020 **a reflectat realizările atinse în anul 2020** de știința din Republica Moldova și dinamica dezvoltării științei, fiind audiate public, conform celor **5 priorități strategice, 187 de rapoarte științifice, dintre care 167 de Programe de Stat.**
- ✓ Raportul asupra stării științei a fost prezentat președintele AȘM acad. Ion Tighineanu, în cadrul Sesiunii a VIII-a a Adunării Generale a AȘM din 14 mai 2021.
- ✓ **Raportul audiat și aprobat, cu propunerile membrilor AȘM, a fost transmis Guvernului și Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.**

Sursele raportului: Rapoartele organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, rapoartele AȘM, ANCD, BNS, ANACEC / CNAA, baze de date naționale (IDSI, IBN), internaționale (SCOPUS, Web of Science) ș.a.

Comunitatea academică din Republica Moldova este antrenată de trei ani (2019–2021) în audierea publică a rezultatelor implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării finanțate de la bugetul de stat

În baza audierilor publice ale rapoartelor științifice, AȘM se expune asupra calității cercetărilor efectuate de întreaga comunitate științifică și are misiunea de a elabora raportul anual asupra stării științei, care reflectă politicile elaborate și modul de implementare a acestora la nivel național.

17 februarie 2021: Secțiile de științe au organizat audierile publice ale celor 12 rapoarte ale proiectelor bi- și multilaterale, finalizate în 2020: patru audiate în Secția științele vieții și opt – în Secția științe exacte și ingineresti. Pentru prima dată, proiectele de inovare și transfer tehnologic finalizate în anul 2020, au fost examinate în ședința unei comisii mixte a AȘM și ANCD, cu implicarea experților pe compartimentul tehnologic și cel economic.

La **19 februarie 2021** au fost audiate opt rapoarte: patru din domeniul tehnologiilor agricole și a produselor alimentare și patru din domeniul micro-radioelectronicii și tehnologiilor de prelucrare a materialelor.

În perioada **16 septembrie – 5 octombrie 2021**, în cadrul Secțiilor de științe ale AȘM, au fost organizate audierile publice ale rezultatelor implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării, obținute în cadrul ofertelor de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID-19: 22 de proiecte.

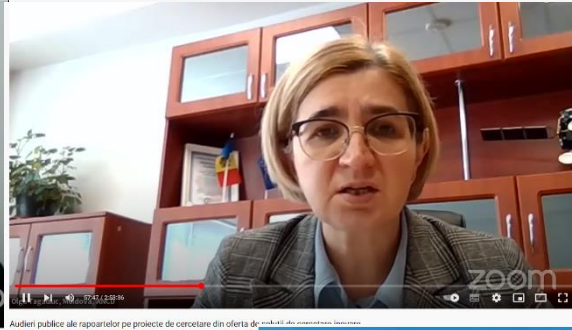
În perioada **29 noiembrie – 10 decembrie 2021**, în ședințele comune ale Senatelor universităților/Consiliilor științifice și Adunărilor generale ale Secțiilor de științe ale AȘM, au avut loc audierile publice ale rapoartelor științifice anuale privind implementarea proiectelor din cadrul Programelor de Stat (etapa anului 2021): 166 de proiecte.

Prioritatea strategică	Proiecte
I Sănătate – evaluate de Secția științe ale vieții a AȘM, domeniul medicină	40
II Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor – evaluate de Secția științe ale vieții a AȘM, domeniul agricultură, biologie și mediu	26
III Mediu și schimbări climatice – evaluate de Secția științe ale vieții a AȘM, domeniul agricultură, biologie și mediu	20
IV Provocări societale – evaluate de Secția științe sociale, economice, umanistice și arte a AȘM	45
V Competitivitate economică și tehnologii inovative – evaluate de Secția științe exacte și ingineresti a AȘM	29
Total audiate public în ședințele mixte ale senatelor universitare/consiliilor științifice și ale Secțiilor de științe ale AȘM	166

Secvențe de la audieri publice

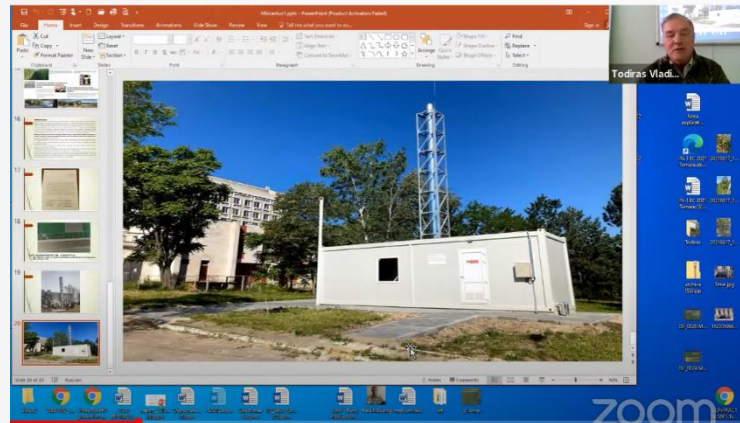
MD - Svetlana Cojocaru

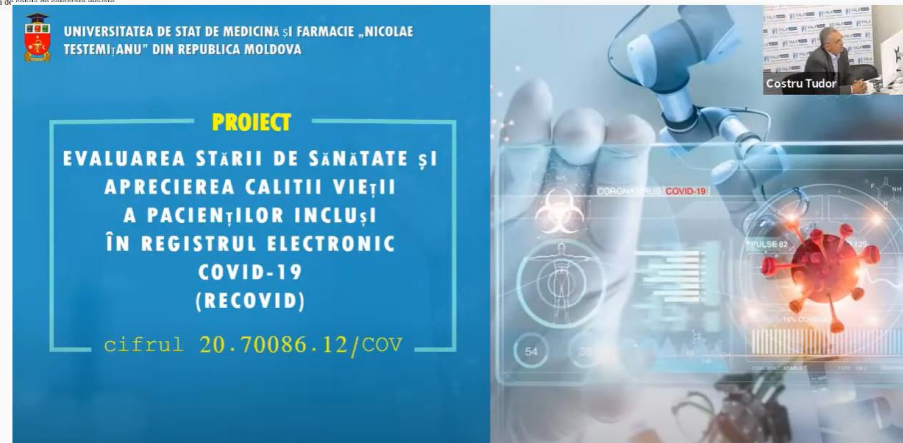
Audieri publice ale rapoartelor pe proiectele de cercetare din oferta de soluții de cercetare-inovator

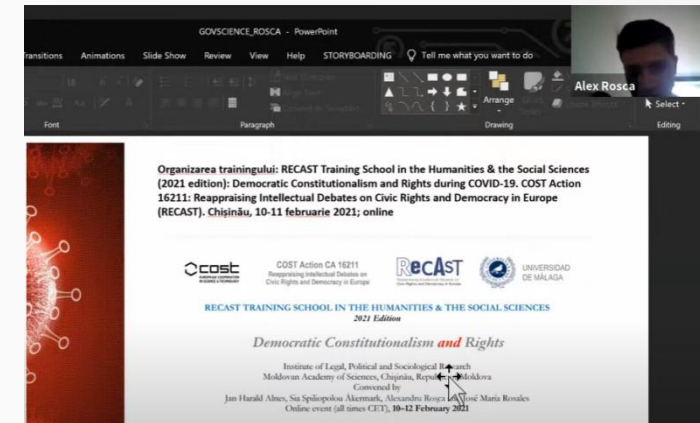
Olga Gagauz

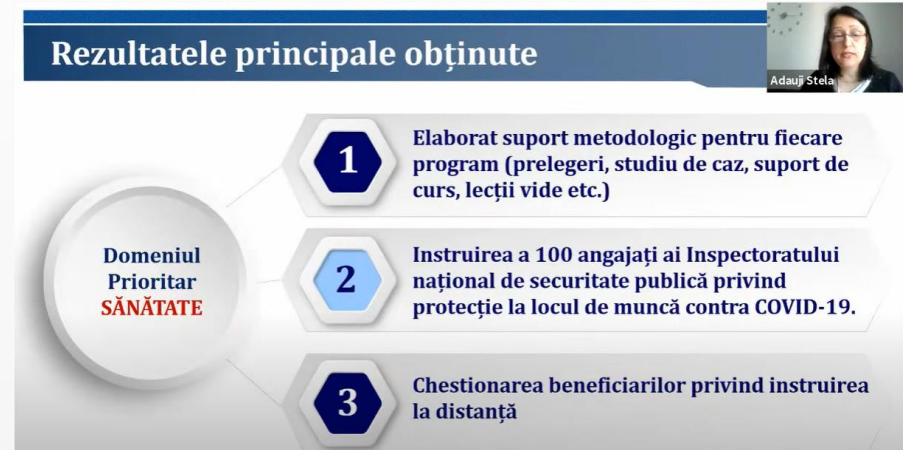
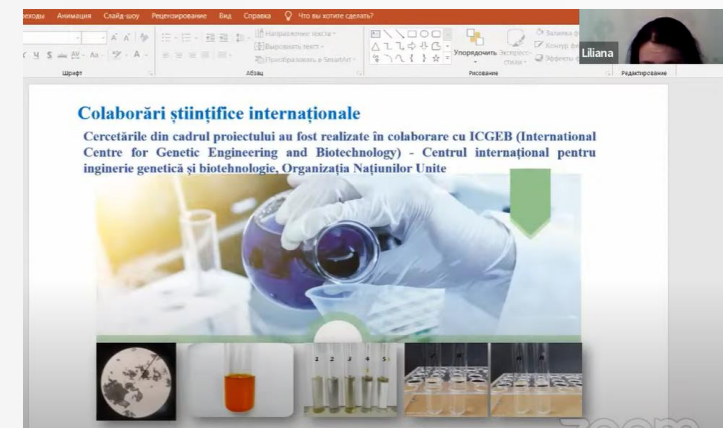
Todiras Vlad...

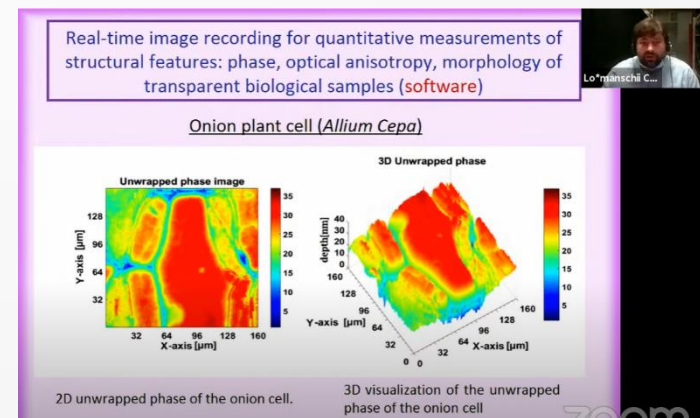
Costru Tudor

Alex Rosca

Adaui Stela

Lo...mensch C...

Adunarea Generală a AȘM – organ reprezentativ și suprem

În anul 2021, Adunarea Generală a AȘM a fost convocată în trei sesiuni

31 decembrie 2021: Adunarea Generală - 105 membri:

40 academicieni (SȘV – 16, SȘEI – 14, SȘSEUA – 10);

21 de membri corespondenți (SȘV – 8, SȘEI – 7, SȘSEUA – 6)

44 membri desemnați, câte 15 în SȘV și SȘE, 14 în SȘSEUA

31 decembrie 2020, Adunarea

Generală a AȘM includea 113

membri: 42 de academicieni,

27 de membri corespondenți

44 de dr. hab. și dr. în științe

5 doamne: – **2** membri titulari și **3** membri corespondenți

16 februarie 2021, **Sesiunea a VI-a:** *modificările și completările la Statutul AȘM*

18 martie 2021, **Sesiunea a VII-a:** audierea și aprobarea rapoartelor privind activitatea Secțiilor de științe ale AȘM în anul 2020 (raportori conducătorii Secțiilor de științe ale AȘM, vicepreședinți ai AȘM)

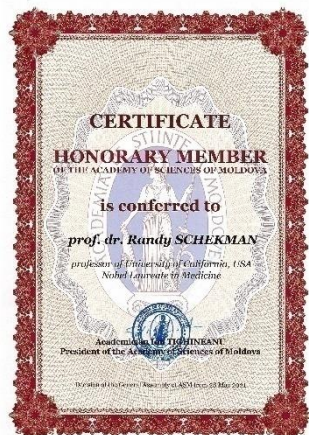
14 mai 2021, **Sesiunea a VIII-a:** 1) *Cu privire la audierea și aprobarea Raportului asupra stării științei în Republica Moldova în anul 2020, elaborat în conformitate cu prevederile Codului cu privire la știință și inovare;*
2) *Cu privire la audierea Raportului de activitate al Academiei de Științe a Moldovei în anul 2020*

Adunarea membrilor titulari și membrilor corespondenți

31 decembrie 2021 – 61 de persoane: 40 de academicieni și 21 membri corespondenți

28 mai 2021 - Sesiunea a I-a a Adunării Generale a membrilor titulari și membrilor corespondenți ai AȘM

Au fost aleși **trei membri de onoare ai AȘM**: **prof. Randy Schekman**, Laureat al Premiului Nobel în Medicină (2013), înaintat de Secția Științe ale Vieții; **dr. ing. Dumitru-Dorin Prunariu**, membru de onoare al Academiei Române, înaintat de Secția Științe Exacte și Inginerești; **Alexandru Samoilă**, dirijor, artist al poporului, Laureat al Premiului Național, Cavaler al „Ordinului Republicii”, înaintat de Secția Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte (la iunie – înmânate însemnele membrului de onoare al AȘM).

Prezidiul AȘM – organul executiv al AȘM

Componenta: președinte al AȘM acad. Ion Tighineanu, vicepreședinte mem. cor. Svetlana Cojocaru, conducător al Secției Științe Exacte și Inginerești; vicepreședinte acad. Boris Gaina, conducător al Secției Științe ale Vieții; vicepreședinte mem. cor. Victor Moraru, conducător al Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte; secretar științific general dr. hab. Liliana Condraticova.

Pe parcursul anului 2021, a fost asigurat procesul organizatoric al **58 de ședințe** ale Prezidiului AȘM, la care au fost abordate aproximativ **205 subiecte și aprobate 400 de hotărâri**.

Rapoartele secțiilor aparatului administrativ al Prezidiului AȘM și ale Secției Teritoriale Nord (cu sediul la Bălți) au fost **audiate și aprobate în ședința Prezidiului din 3 februarie 2022**.

Premiile Academiei de Științe a Moldovei pentru realizări științifice valoroase obținute în anii 2019-2020

Concurs inițiat prin Hotărârea Prezidiului AȘM nr. 300 din 3 august 2021.

Regulamentul privind acordarea Premiului AȘM aprobat în redacție nouă prin Hotărârea Prezidiului AȘM nr. 298 din 30 iulie 2021 a exclus Fișa de autoevaluare a candidaților.

Hotărârea Prezidiului AȘM nr. 361 din 4 noiembrie 2021 a aprobat rezultatele Concursului pentru decernarea premiilor AȘM pentru rezultate științifice valoroase obținute în anii 2019–2020 în domeniile științe ale vieții, științe exacte și ingineresti, Premiul pentru tineri cercetători, precum și Premiul pentru promovarea științei în mass-media în anul 2020.

Laureați ai Premiilor AȘM pentru realizări științifice valoroase obținute în 2019-2020

10 noiembrie 2021, Ziua Internațională a Științei pentru Pace și Dezvoltare

Premiul „Alexandru Ciubotaru” în domeniul
biologie și ecologie

Premiul „Nicolae Gărbălău” în domeniul
chimie

Premiul „Constantin Țîbîrnă” în domeniul
medicină

Premiul „Andrei Ursu” în domeniul agricultură

Premiul „Boris Lazarenko” în domeniul
inginerie

Premiul „Vsevolod Moscalenco” în domeniul
fizică

Premiul „Vladimir Andrunachievici” în
domeniul matematică și informatică

Premiul „Valeriu Canțer” pentru tineri
cercetători

**Premiul pentru promovarea științei în mass-
media**

Laureați Premiului AȘM, comisia de concurs și membri Prezidiului AȘM

Academia de Științe a Moldovei în anul 2021

În baza deciziei Comisiei de concurs din martie 2021, a fost decisă acordarea Premiilor Academiei Naționale de Științe a Ucrainei (responsabilă de organizarea concursului), Academiei de Științe a Republicii Belarus și Academiei de Științe a Moldovei pentru rezultate științifice pentru anul 2020.

Premiul celor trei academii a fost decernat dlui Mircea Baznat, dr. în științe fizico-matematice, cerc. șt. superior la Institutul de Fizică Aplicată, pentru ciclul de lucrări „Studiul proprietăților materiei nucleare la acceleratoarele de protoni și nuclee”, precum și doamnei Natalia Kazak, dr. în științe tehnice, cerc. științific și domnului Sergiu Ivașcu, dr. în științe tehnice, cerc. șt. superior la IFA, pentru ciclul de lucrări „Tehnologii inovative de performanță ridicată pentru formarea mecano-fizico-chimică de precizie a suprafeței pieselor: metode de prelucrare și control”

Aparatul administrativ al AȘM

**Secția
finanțe, buget și
analiză economică**

**Secția management
academic și relații
externe**

**Secția
juridică și
resurse
umane**

**Secția
logistică**

Managementul și eficiența utilizării mijloacelor financiare

! Prezidiul AȘM, la 12 ianuarie 2021, a aprobat bugetul AȘM pentru anul 2021.

Limitele de resurse și cheltuieli pentru AȘM pe sectorul „Știință și inovare” în anul 2021 au constituit: aprobat – 19 mil. 763,2 mii lei, precizat – 20 mil. 618,9 mii lei;

! ■ cheltuielile din resurse generale, aprobat – 18 mil. 338,2 mii lei, precizat – 17,0 mil. 058,2 mii lei;

! ■ cheltuieli din veniturile colectate din surse interne, aprobat – 1 mil. 50,0 mii lei, precizat – 3 mil. 50,0 mii lei, executat – 3 mil. 21,0 mii lei;

! ■ venituri și cheltuieli din proiecte finanțate din surse externe, aprobat – 375 mii lei, precizat – 510,7 mii lei, executat – 132,2 mii lei.

Total: executat cheltuieli – 17 mil. 257,0 mii lei.

Volumul repartizării veniturilor și cheltuielilor pentru Academia de Științe a Moldovei pentru anul 2021													
Denumirea instituției	Codul activităților	Total	Resurse generale	Cheltuieli din venit. colectate surse interne	Cheltuieli din proiecte finanțate surse externe	Codurile programelor							
						1901				1907			
						TOTAL	Resurse generale	Cheltuieli din venit. colectate surse interne	Cheltuieli din proiecte fin. surse externe	TOTAL	Resurse generale	Cheltuieli din ven. colectate surse interne	Cheltuieli din proiecte fin. surse externe
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Academia de Științe a Moldovei, Total		19 763,2	18 338,2	1 050,0	375,0	8 348,9	7 448,9	525,0	375,0	11 414,3	10 889,3	525,0	
<i>*Managementul autorităților administrative centrale</i>	00010	8 348,9	7 448,9	525,0	375,0	8 348,9	7 448,9	525,0	375,0				
<i>*Activități centralizate, inclusiv:</i>	00059	1 944,0	1 944,0							1 944,0	1 944,0		
Editarea publicațiilor periodice, a monografiilor științifice și pentru găzduirea manifestărilor științifice; Organizarea evenimentelor științifice naționale și internaționale; Premiile Academiei de Științe a Moldovei		1 540,0	1 540,0							1 540,0	1 540,0		

Volumul repartizării veniturilor și cheltuielilor pentru Academia de Științe a Moldovei pentru anul 2021													
<i>Denumirea instituției</i>	<i>Codul activităților</i>	Total	Resurse generale	Cheltuieli din venit. colectate surse interne	Cheltuieli din proiecte finanțate surse externe	Codurile programelor							
						1901					1907		
						TOTAL	<i>Resurse generale</i>	<i>Cheltuieli din venit. colectate surse interne</i>	<i>Cheltuieli din proiecte fin. surse externe</i>	TOTAL	<i>Resurse generale</i>	<i>Cheltuieli din ven. colectate surse interne</i>	<i>Cheltuieli din proiecte fin. surse externe</i>
Consiliul Internațional p/u Știința (ICS)– cota de membru		26,0	26,0							26,0	26,0		
Federația Europeană a Academiei de Științe (ALLEA) – cota de membru		23,0	23,0							23,0	23,0		
Revista AKADEMOS		355,0	355,0							355,0	355,0		
<i>*Deservirea procesului științific, inclusiv:</i>	<i>80017</i>	3 500,9	2 975,9	525,0						3 500,9	2 975,9	525,0	
Secțiile de deservire a imobililor ingineresti		3 500,9	2 975,9	525,0						3 500,9	2 975,9	525,0	
<i>*Servicii de coordonare a dezvoltării domeniilor sferei științei și inovării, inclusiv:</i>	<i>80019</i>	5 969,4	5 969,4							5 969,4	5 969,4		
Secțiile de științe		2 619,4	2 619,4							2 619,4	2 619,4		
Îndemnizațiile viagere		3 350,0	3 350,0							3 350,0	3 350,0		

În 2021, Curtea de Conturi a realizat o misiune planificată de audit a AȘM

- **17 iunie 2021** – ședința CC, discutate rapoartele financiare ale AȘM încheiate la 31 decembrie 2020.
- emisă Hotărârea nr. 25 din 17 iunie 2021.
- **Hotărârea Prezidiului AȘM nr. 238 din 09.07.2021** – aprobat Planul de acțiuni în vederea realizării recomandărilor Curții de Conturi.
- **Hotărârea Prezidiului nr. 335 din 24 septembrie 2021** – instituită comisia de transmitere a terenurilor proprietate de stat din gestiunea AȘM în gestiunea Agenției Proprietății Publice.
- **Hotărârea Prezidiului AȘM nr. 240 din 20.07.2021** – formată comisia de transmitere a investițiilor capitale obiect „Liceul academic republican de tip internat” de la balanța AȘM la balanța MEC.
- **Dispoziția AȘM nr. 10-48 din 01.09.2021** – constituită comisia de inventariere a patrimoniului AȘM.
- **Hotărârea Prezidiului AȘM nr. 357 din 11.10.2021** – format grupul de management ai riscurilor.

AȘM a elaborat **Strategia de management al riscurilor în AȘM**; aprobat **Registrul** consolidat al riscurilor în AȘM; aprobat **Regulamentul** privind modul de soluționare a conflictelor de interese în AȘM; **aprobată Concepția** privind funcțiile sensibile în cadrul AȘM; aprobat Inventarul funcțiilor sensibile; aprobat **Planul de gestiune** a funcțiilor sensibile etc.

Activitatea Secției juridică și resurse umane

✓ elaborat/avizat/coordonat Regulamentul cu privire la decernarea premiilor AȘM în redacție nouă; Contractul colectiv de muncă pentru anii 2021–2025; Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a concursului de selectare a candidatului la funcția de membru al CSP din rândul societății civile; toate actele ce țin de controlul managerial intern al AȘM etc.

✓ completat și perfectat: 12 contracte individuale de muncă; 97 de acorduri suplimentare la Contractele individuale de muncă; 289 de dispoziții cu privire la personal; 24 de note informative cu privire la funcțiile vacante; 19 informații pentru stabilirea drepturilor sociale și medicale aferente raporturilor de serviciu; 12 dosare personale pentru persoane nou-încadrate.

✓ perfectate 24 de răspunsuri la petiții; 52 de contracte de achiziții publice de mică valoare.
✓ Cancelaria a înregistrat 375 documente de intrare (dintre care 40 internaționale) și 910 documente de ieșire.

✓ reprezentat interesele AȘM în Agenția Servicii Publice, Inspectoratul de Poliție Centru, Procuratura mun. Chișinău, Agenția Proprietății Publice, Oficiile executorilor judecătorești în cadrul procedurilor de executare a hotărârilor instanțelor de judecată etc.

Activitatea administrativ-gospodărească. Secția logistică

- ✓ păstrate, evidență, eficientizare, monitorizare, dotarea cu utilaj, inventar necesar și cu alte bunuri și servicii necesare asigurării bunei activități a AȘM.
- ✓ **asigurat suportul logistic** necesar pentru organizarea online și în format mixt a evenimentelor științifice în condițiile de pandemie: conferințe științifice, simpozioane științifice, lecții publice – cca 180 de evenimente.
- ✓ **modernizate sistemele de sonorizare și video-difuzare** a sălilor de conferințe; **achiziționate sistemele de operare și de securitate cibernetică.**
- ✓ întreprinse măsuri privind eficientizarea utilizării energiei electrice prin modernizarea sistemelor de iluminare cu senzori.
- ✓ efectuată **inventarierea patrimoniului** AȘM conform hotărârii Curții de Conturi și hotărârii Prezidiului AȘM.
- ✓ efectuate servicii de reparații curente și cosmetice în unele birouri și spații auxiliare ale blocului administrativ.
- ✓ înaintată Lista terenurilor care se află la balanța contabilă a Academiei de Științe a Moldovei pentru a fi transmise la balanța contabilă a APP.
- ✓ elaborat raportul pentru anul 2020 a proiectului de parteneriat-public privat în cadrul AȘM din strada Sprâncenoaia nr. 1 și nr. 5, mun. Chișinău

Secția management academic și relații externe

Suport în organizarea audierilor publice, concursurilor și manifestărilor științifice, precum și a activităților curente, executarea hotărârilor Prezidiului și a dispozițiilor conducerii Academiei de Științe; mediatizarea rezultatelor obținute de AȘM, organizațiile din domeniile cercetări și inovării

- ✓ asigurat **procesul organizatoric** al evenimentelor desfășurate la AȘM: 3 congrese mondiale; 3 simpozioane științifice internaționale; 8 conferințe științifice internaționale; un workshop; 10 conferințe științifice naționale cu participare internațională; 6 conferințe științifice naționale; 4 mese rotunde; 17 prelegeri publice; lansarea unei noi platforme de cercetare; gestionarea paginii web a AȘM, rețele sociale etc.
- ✓ pe **pagina web a instituției** au fost reflectate materiale privind sesiunile Adunării generale a AȘM (9); audierile publice (8); interviuri cu personalități notorii (13); avize și programe ale evenimentelor (55); note informative și comunicate (148) ș. a.

**Secția științe ale vieții (SȘV):
domeniul agricultură, biologie
și mediu; domeniul medicină**

SȘV

SȘEI

**Secția științe exacte
și inginerști (SȘEI)**

SȘSEUA

**Secția științe
economice, sociale,
umanistice și arte
(SȘSEUA)**

AȘM

**Secțiile de științe
ale Academiei de Științe**

Secțiile de Științe ale Academiei de Științe a Moldovei

Academia de Științe întrunește trei Secții de științe:

- 1) **Secția de științe ale vieții;**
- 2) **Secția de științe exacte și ingineresti;**
- 3) **Secția de științe sociale, economice, umanistice și arte.**

Secțiile de științe reunesc membri titulari, membri corespondenți și câte 15 cercetători din domeniile corespunzătoare ale secțiilor de științe, aleși pentru o perioadă de 4 ani. Organul reprezentativ suprem al secției de științe este **Adunarea generală**. Secțiile de științe ale AȘM activează în conformitate cu Planul de acțiuni. Biroul secției include din oficiu conducerea secției și secretarul științific.

Conducerea secției de științe este asigurată de conducătorul, adjunctul conducătorului secției de științe și secretarul științific și se alege de către Adunarea generală a Secției. Conform art. 49 din Statutul AȘM (redacție nouă), conducătorii secțiilor exercită și funcțiile de vicepreședinți ai Academiei de Științe.

Conducerea secțiilor:

SȘEI – vicepreședinte mem. cor. Svetlana Cojocaru, adjunctul conducătorului dr. hab. Veaceslav Ursachi, secretar științific dr. Adelina Dodon

SȘV – vicepreședinte acad. Boris Gaina, adjunctul conducătorului acad. Eva Gudumac, secretar științific dr. Gabriela Romanciuc (domeniul agricultură, biologie, mediu) și dr. Leonid Chișlaru (domeniul medicină)

SȘSEUA – vicepreședinte mem. cor. Victor Moraru, adjunctul conducătorului dr. hab., prof. univ. Aurelian Dănilă, secretar științific dr. Natalia Procop.

Atribuțiile Secțiilor de Științe

- i** **propun** prioritățile cercetării și inovării conform domeniului de competență; promovează dezvoltarea științei la nivel național în domeniul de competență;
- i** **promovează** știința și cultura, valorile și principiile deontologice ale cercetării și inovării;
- i** **organizează**, la solicitarea organelor centrale de specialitate ale statului, cu participarea părților interesate, audierea publică a rezultatelor din cadrul proiectelor de cercetare și inovare în domeniul de competență;
- i** **contribuie** la elaborarea raportului asupra stării științei, cu reflectarea politicilor elaborate și modului de implementare a acestora la nivel național.
- i** Secțiile de Științe ale AȘM au raportat despre activitatea sa în anul 2021 la Adunările Generale ale Secțiilor de Științe, rapoatele fiind aprobate la Adunarea Generală a AȘM din 28 martie 2022

Secția Teritorială Nord a AȘM (cu sediul la Bălți)

Adunarea Generală din 16 februarie 2021 – **modificat art. 61 al Statutului AȘM**:
Secția Nord a AȘM din Bălți (fără personalitate juridică) și Secția Sud a AȘM din Cahul (fără personalitate juridică) au fost modificate în: Secția Teritorială Nord (cu sediul la Bălți) și Secția Teritorială Sud (cu sediul la Cahul).

Secția Teritorială Nord – șef al secției dr. hab. Valeriu Capcelea.

Realizat: 29-30 iunie 2021 – Conferința **științifică** națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: probleme, realizări și perspective” (ediția a cincea), consacrată aniversării a 60-a ani de la formarea Academiei de Științe a Moldovei, 75 de ani de la crearea primelor instituții științifice de tip academic și 15 ani a creării Secției Nord a AȘM”. Publicate materialele conferinței (Ch., 2021, 496 p.)

Acordat suport metodologic și metodic unor organizații non-guvernamentale

Participare la Salonul Internațional al Invențiilor, Cercetării, Inovării și Transferului Tehnologic, ediția a XXV-a

Organizarea serviciilor de instruire în domeniul afacerilor de inovare (seminare, mese rotunde, ateliere de lucru, aplicații, ședințe tematice)

Elaborarea propunerilor de proiect de transfer tehnologic și planurilor de afaceri a potențialilor rezidenți ai parcurilor științifico-tehnologice și incubatoarelor de inovare, altor programe de finanțare.

Academia de Științe a Moldovei în contextul internaționalizării științei

Noi oportunități oferite de programul Horizon Europe pentru anii 2021-2027

În scopul internaționalizării activităților de cercetare, ca prioritate majoră a întregii societăți, Academia de Științe promovează relațiile de colaborare științifică internațională.

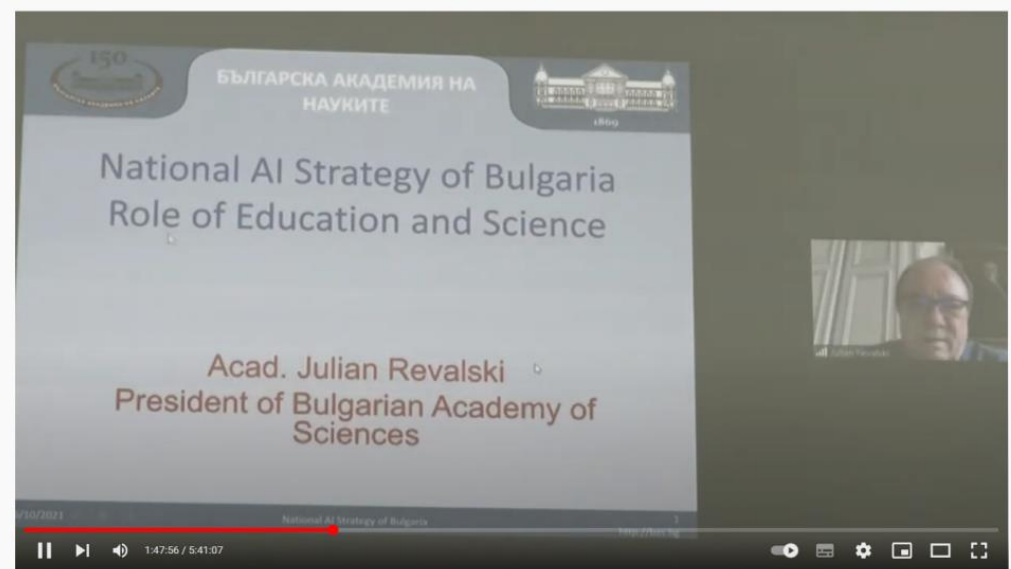
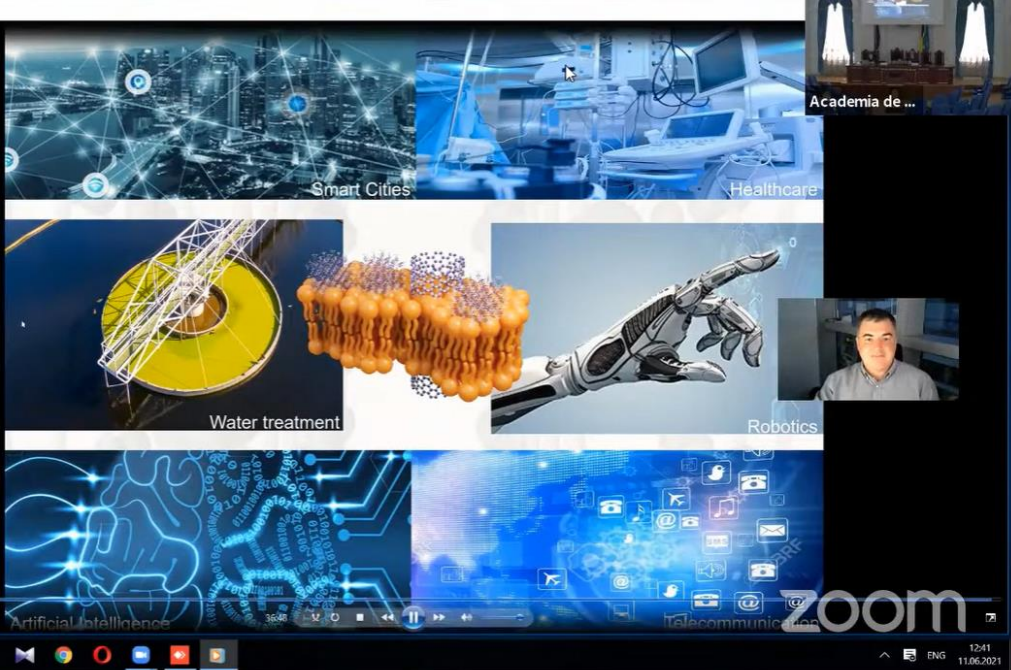
Afilierea la organizații internaționale

Academiei de Științe îi revine un rol important în procesul de implementare a Foii de Parcurs pentru integrarea Republicii Moldova în **Spațiul European de Cercetare** (SEC) și a Planului de Acțiuni cu privire la implementarea Strategiei Naționale pentru integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare în anii 2019–2021.

Academia de științe Este membru al Federației Europene a Academiei de Științe și Umanități (ALLEA).

Academia de Științe a Moldovei este membru al Consiliului Internațional pentru Știință (ISC), care are o afiliere globală în creștere și reunește academii de științe, asociații științifice internaționale, organizații științifice naționale și regionale și consilii de cercetare.

Prin Declarația de Angajament a Membrilor Serviciilor Rețelei EURAXESS (2011), **AȘM a fost desemnată instituție gazdă și de legătură a Serviciilor de Rețea EURAXESS din Republica Moldova.** AȘM gestionează un proiect susținut financiar de către Comisia Europeană din cadrul Programului de Cercetare și Inovare al Uniunii Europene „Orizont 2020” (Open EURAXESS) To strengthen the effectiveness and optimize the services of all partners in an innovative and open EURAXESS network – EURAXESS TOP IV (1 septembrie 2018 – 31 august 2021).

10.06.2021 | Săptămâna Științei la AȘM

ȘTIINȚA ÎN SERVICIUL SOCIETĂȚII

EVENIMENTE ȘI MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICO-CULTURALE

i Pentru anul 2021, Academia de Științe a aprobat planurile de activitate ale secțiilor de științe, fiind incluse o serie de evenimente și manifestări științifice și culturale, care au fost grupate în 3 compartimente: 1) evenimente consacrate aniversării Academiei de Științe a Moldovei; 2) evenimente dedicate implicării științei în educație, cultură, societate și patrimoniu; 3) evenimente consacrate Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare.

i Prezidiul AȘM a monitorizat buna organizare și desfășurare a acestor evenimente cu statut de manifestări naționale, cu participare internațională, precum și internaționale, fiind aprobat programul evenimentului și devizul de cheltuieli, perfectate cu suportul Secției finanțe, buget și analiză economică și Secției management academic și relații externe, cu prezentarea obligatorie a rapoartelor științifice și financiare în termen de 30 de zile după desfășurarea evenimentului etc.

„Săptămâna științei”, 7-12 iunie 2021

Academia de Științe a Moldovei
60 de ani de la fondare
75 de ani de la crearea
primelor instituții științifice
de tip academic
1946 – 1961 – 2021

Prof. Hiroshi AMANO, Laureat al Premiului Nobel pentru fizică (2014)
Universitatea Nagoya, Japonia

Lecția publică „Profitul economic al edificării societății energiei regenerabile”
Joi, 10 iunie 2021, ora 10:00

Evenimentul este organizat de AȘM în cadrul „Săptămânii Științei” (07-11 iunie 2021)

„Criza pandemică demonstrează că știința trebuie să stea la baza deciziilor noastre politice și economice”

Prof. Klaus Mainzer
Președinte al Academiei Europene de Științe și Arte

7-12 iunie 2021

www.asm.md

„Omul trebuie să învețe cum să trăiască în simbioză cu natura, mai degrabă decât să cucerească natura. Există limite ecologice ale unor procese planetare critice, pe care omenirea nu trebuie să le depășească niciodată. Depășirea acestor limite ne poate costa scump...”

Profesor Rattan LAL
Laureat al Premiului Nobel pentru Pace (2007)
și al Premiului Mondial pentru Alimentație (2020)

Prof. Randy SCHEKMAN, Laureat al Premiului Nobel pentru medicină (2013)
Universitatea Berkeley din California, SUA

Lecția publică „Cercetări privind secreția de proteine și colaborarea cu George Palade”

Miercuri, 9 iunie 2021, ora 9:00

Evenimentul este organizat de AȘM în cadrul „Săptămânii Științei” (07-11 iunie 2021)

Prof. Stefan HELL, Laureat al Premiului Nobel pentru chimie (2014)
Institutul Max Planck pentru Chimie Biofizică, Göttingen (Germania)

Lecția publică „Microscopia optică: revoluție în rezoluție”

Mărti, 8 iunie 2021, ora 9:15

Evenimentul este organizat de AȘM în cadrul „Săptămânii Științei” (07-11 iunie 2021)

Prof. Konstantin Novoselov, Laureat al Premiului Nobel pentru fizică (2010),
Universitatea din Manchester, Marea Britanie

Lecția publică „Materiale pentru viitor”

Vineri, 11 iunie, ora 11.30

Evenimentul este organizat de AȘM în cadrul „Săptămânii Științei” (07-12 iunie 2021)

Academia de Științe a Moldovei în anul 2021

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ КОМИТЕТ КОМУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ МОЛДАВИИ,
ПРЕЗИДИУМ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА МОЛДАВСКОЙ ССР
И СОВЕТ МИНИСТРОВ МОЛДАВСКОЙ ССР

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

О создании Академии наук Молдавской ССР

Совет Министров Союза ССР 26 июля 1960 года принял постановление об организации Академии наук Молдавской ССР. Это постановление является ярким свидетельством постоянной заботы Коммунистической партии и Советского правительства о неуклонном подъеме экономики и процветания науки и культуры народов нашей страны.

Создание Академии наук Молдавской ССР является важным событием в истории молдавского народа, отражающим его достижения в хозяйственном и культурном строительстве. Этот знаменательный акт подготовлен всем ходом предшествующего развития народного хозяйства, науки и культуры республики и обусловлен насущной необходимостью дальнейшего усиления роли науки в решении новых сложных проблем, связанных с ускоренным развитием экономики и культуры Молдавии.

Молдавский народ под мудрым руководством Коммунистической партии, при братской помощи великого русского народа и всех народов СССР добился значительных успехов в развитии промышленности и сельского хозяйства, в подъеме материального благосостояния трудящихся. Советский строй открыл доступ молдавскому народу к передовой науке и культуре.

В настоящее время в Молдавии имеется Государственный университет и ряд других высших и средних специальных учебных заведений, в которых обучается более 34 тысяч студентов; создана широкая сеть школ и культурно-просветительных учреждений, выросли многочисленные кадры национальной интеллигенции. Во многих научно-исследовательских учреждениях и конструкторских бюро, в высших и средних специальных учебных заведениях, на предприятиях, в колхозах и совхозах, в области просвещения, здравоохранения и культуры работает большой отряд ученых, инженеров и техников, специалистов сельского хозяйства, учителей, врачей, работников литературы и искусства.

Молдавский филиал Академии наук СССР, организованный в 1950 году, превратился в крупный научный центр, объединяющий девять научно-исследовательских институтов и отделов, Ботанический сад и Сейсмическую станцию, в которых работает свыше 800 сотрудников.

Организация Академии наук Молдавской ССР еще более усилит роль науки в развитии народного хозяйства, позволит лучше координировать работу всех научных учреждений республики, направляя их деятельность на разрешение проблем, имеющих важное значение для скорейшего подъема промышленности, сельского хозяйства и культуры Советской Молдавии.

В соответствии с постановлением Совета Министров Союза ССР от 26 июля 1960 года № 797 Центральный Комитет Коммунистической партии Молдавии, Президиум Верховного Совета Молдавской ССР и Совет Министров Молдавской ССР постановляют:

Открыть 10 января 1961 года в городе Кишиневе Академию наук Молдавской ССР на базе научных учреждений Молдавского филиала Академии наук СССР.

Центральный Комитет Коммунистической партии Молдавии, Президиум Верховного Совета Молдавской ССР и Совет Министров Молдавской ССР призывают все партийные, советские, хозяйственные и общественные организации, научных и инженерно-технических работников и всех трудящихся республики оказывать Академии наук Молдавской ССР всемерную помощь и содействие в ее деятельности.

Центральный Комитет Коммунистической партии Молдавии, Президиум Верховного Совета Молдавской ССР и Совет Министров Молдавской ССР выражают уверенность в том, что ученые и специалисты республики, объединенные вокруг Академии наук Молдавской ССР, не только усилят свои силы и знания для дальнейшего расцвета экономики и культуры Молдавской ССР, но и внесут свой достойный вклад в развитие советской науки и строительство коммунистического общества в нашей стране.

Секретарь
ЦК КП Молдавии
СЕРДЮК

Председатель
Президиума Верховного
Совета Молдавской ССР
И. КОДИЦА

Председатель
Совета Министров
Молдавской ССР
А. ДИОРДИЦА

Кишинев
29 ноября 1960 года

Hotărârea Comitetului Central al Partidului Comunist al Moldovei, al Prezidiului Sovietului Suprem al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești și Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice „Cu privire la crearea Academiei de Științe a Moldovei” din 29 noiembrie 1960

Academia de Științe a Moldovei în anul 2021

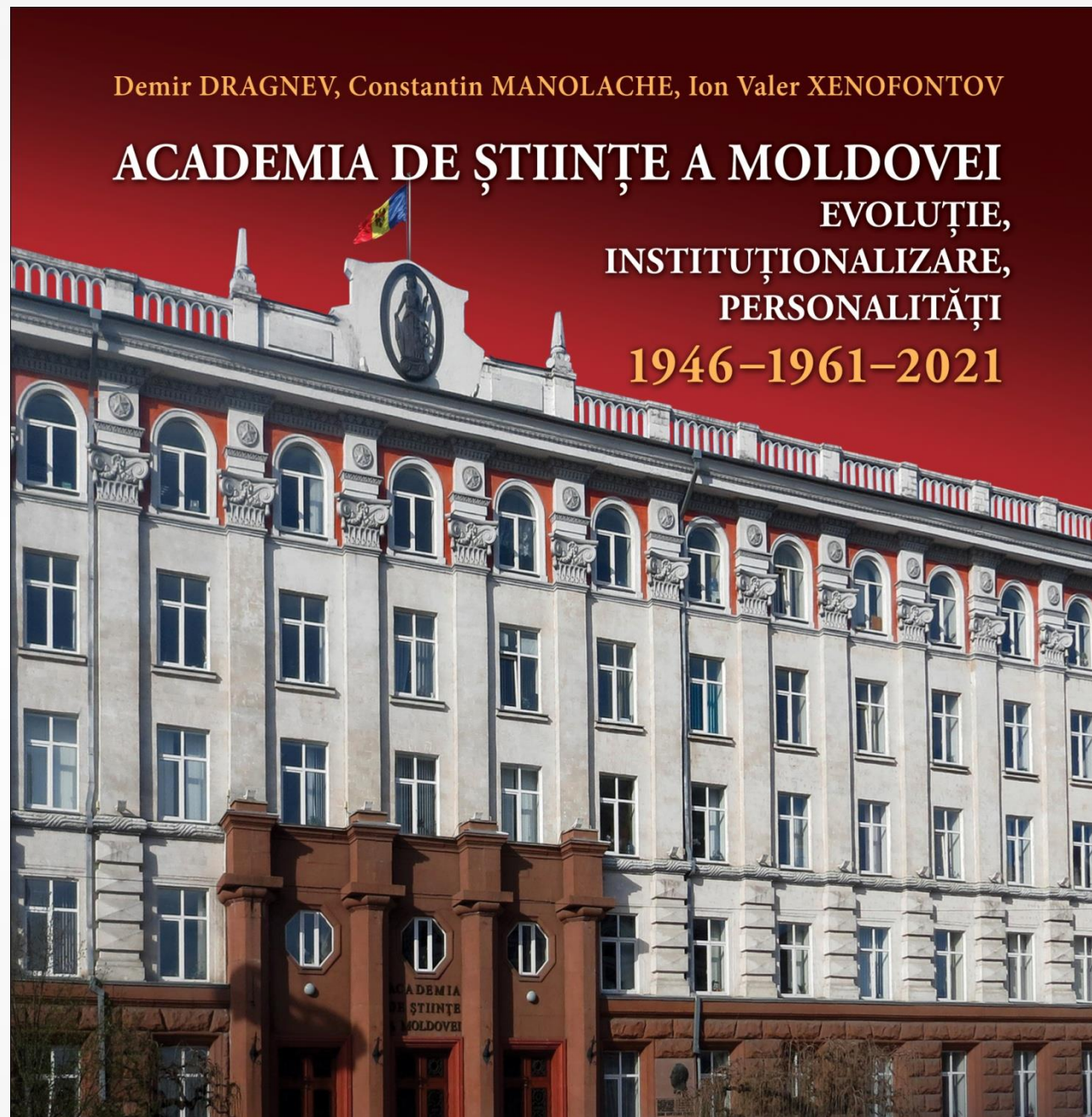
Fondatorii AȘM: membri titulari (academicieni) și membrii corespondenți

**Autori: mem. cor. Demir Dragnev,
dr. hab. Constantin Manolache,
dr. Ion Xenofontov.**
**Coperta, machetarea și design Vitaliu
Pogolșa.**
**Coordonator dr. hab. Liliana
Condraticova**
Chișinău, 2021, 140 p.

**Albumul
enciclopedic a fost
prezentat la
Adunarea festivă a
AȘM, 11 iunie
2021, Chișinău**

Filmul aniversar AȘM

Scenariu și text
Liliana Condraticova

Producător
Virgiliu Mărgineanu

Montaj și grafică
Radu D. Zaporojan

Academia de Științe a Moldovei în anul 2021

DIPLOMA ANIVERSARĂ DE GRATITUDINE

Prin Hotărârea Prezidiului AȘM din 26 mai 2021 a fost conferită membrilor titulari, membrilor corespondenți și membrilor desemnați ai secțiilor de științe

Prelegeri, lecții publice, platforme științifice și de discuție

07.06.2021 | Săptămâna Științei la AȘM

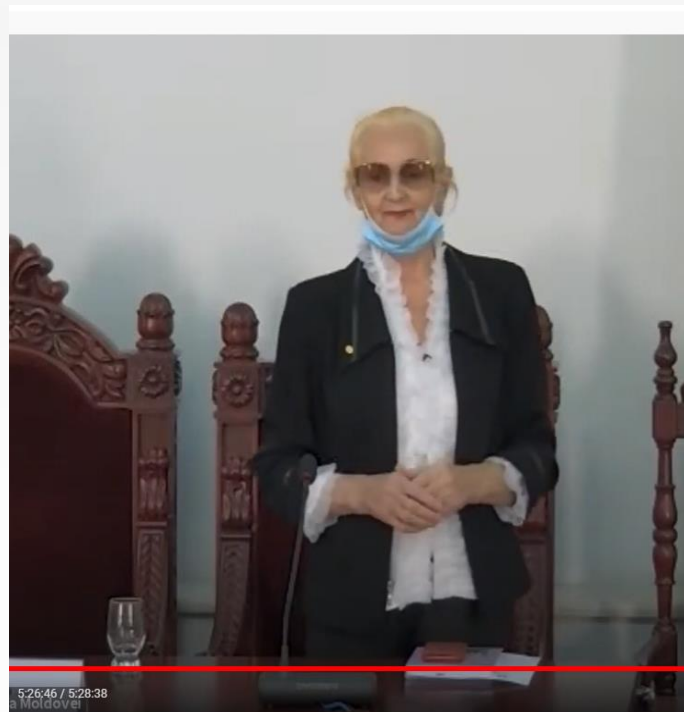

Academia de Științe a Moldovei în anul 2021

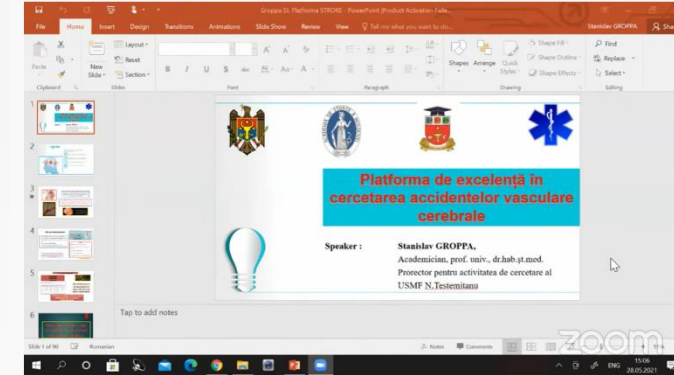

10.06.2021 | Săptămâna Științei la AȘM

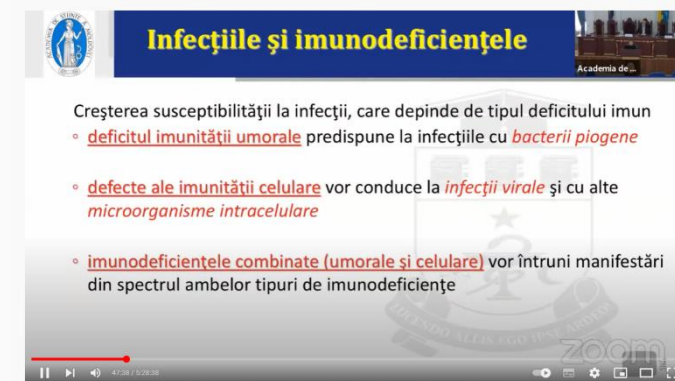

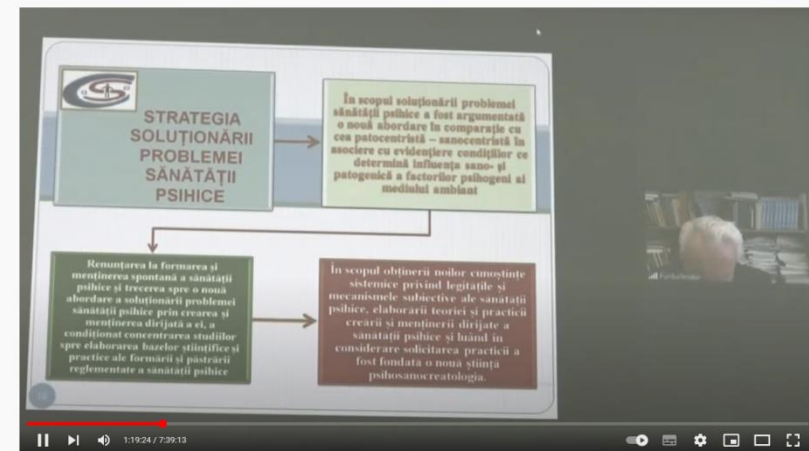
deficiențele primare, comorbidități respiratorii și infecția COVID-19 la copii

Academician Stanislav Groppa: Platforma de excelență în cercetarea Accidentelor Vasculare Cerebrale

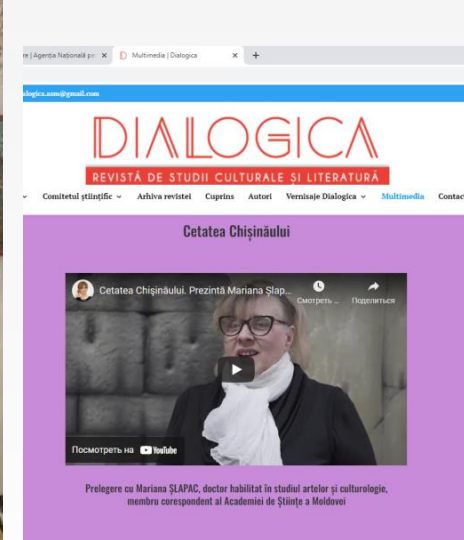
Conferința - Imunodeficiențele primare, comorbidități respiratorii și infecția COVID-19 la copii

09.06.2021 | Săptămâna Științei la AȘM

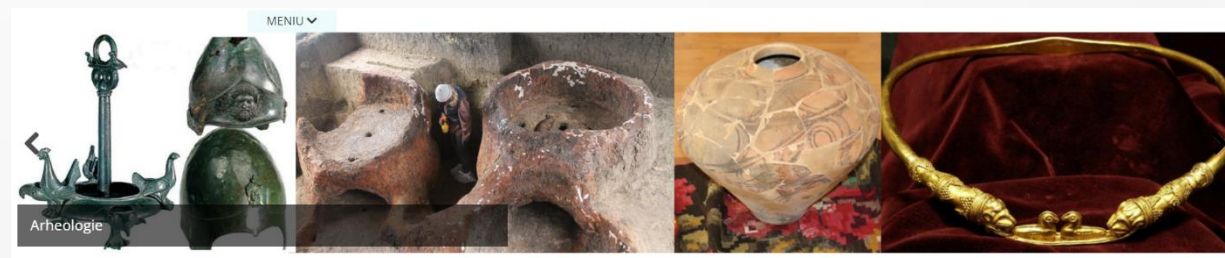
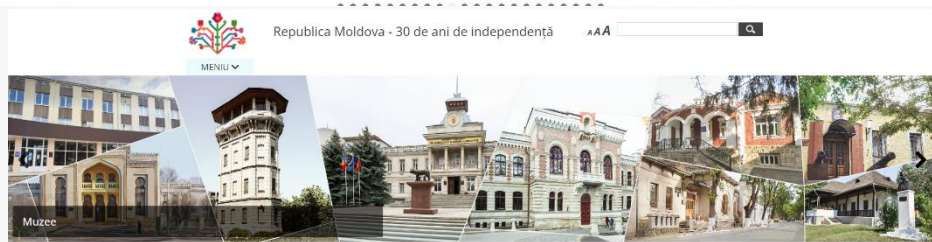
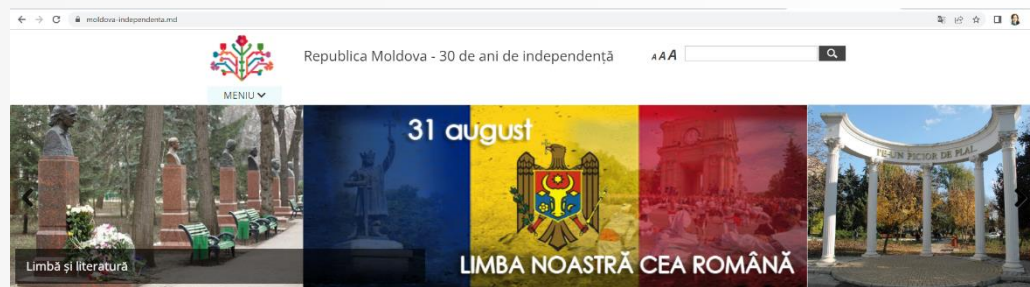
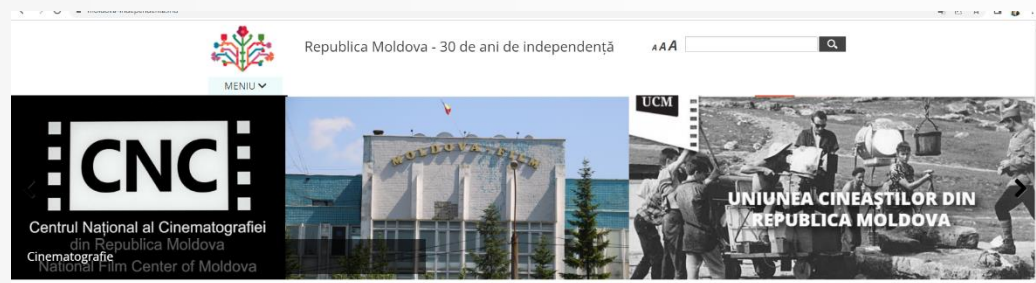
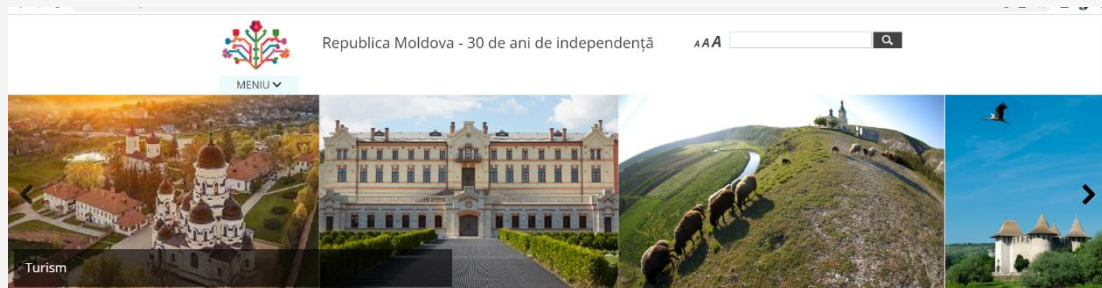
de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine. Ediția a IV-a

Academia de Științe a Moldovei în anul 2021

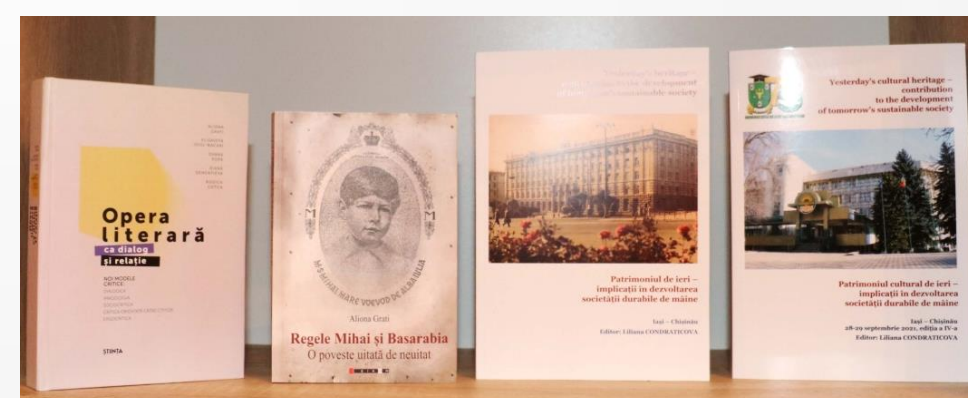
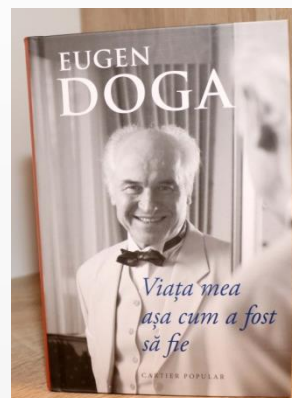
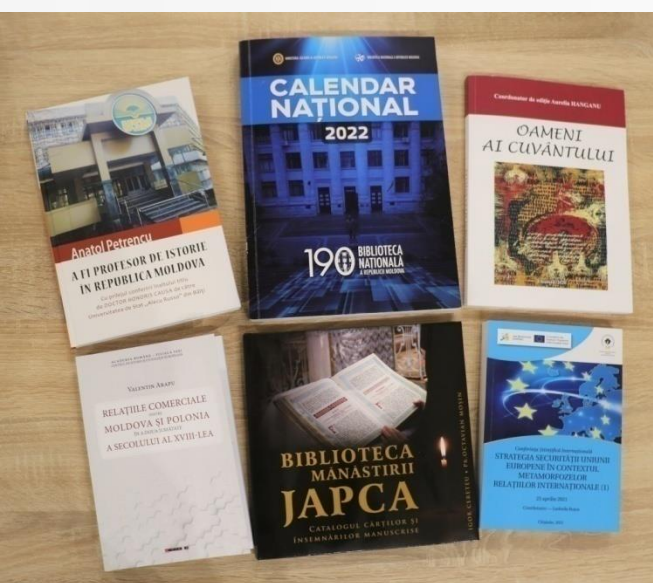
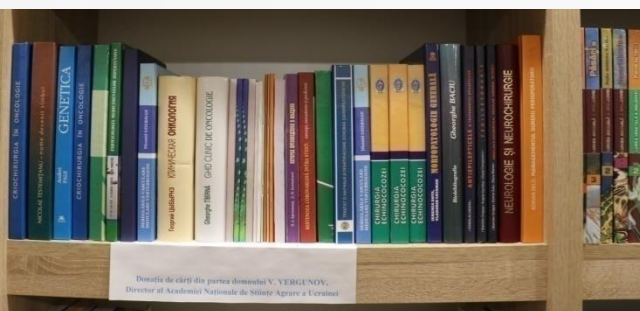

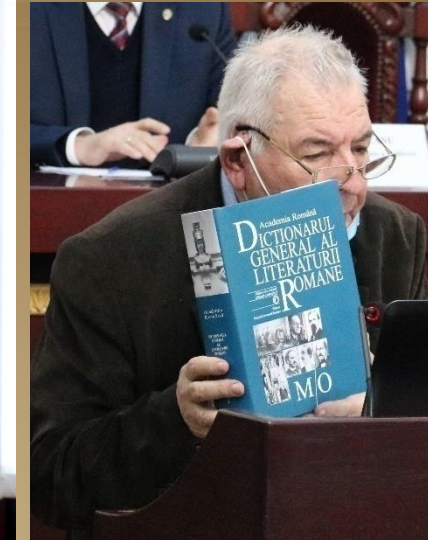
Pagina web <https://www.moldova-independententa.md/>

Sala de lectură a AȘM

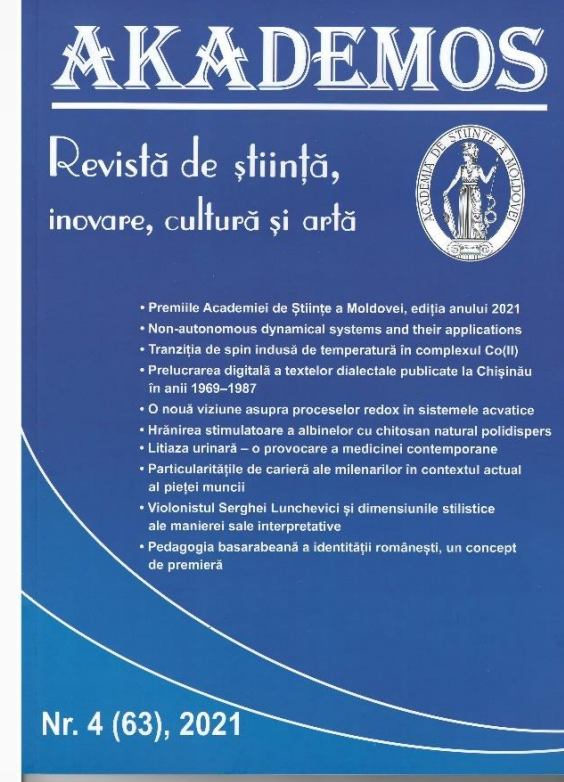
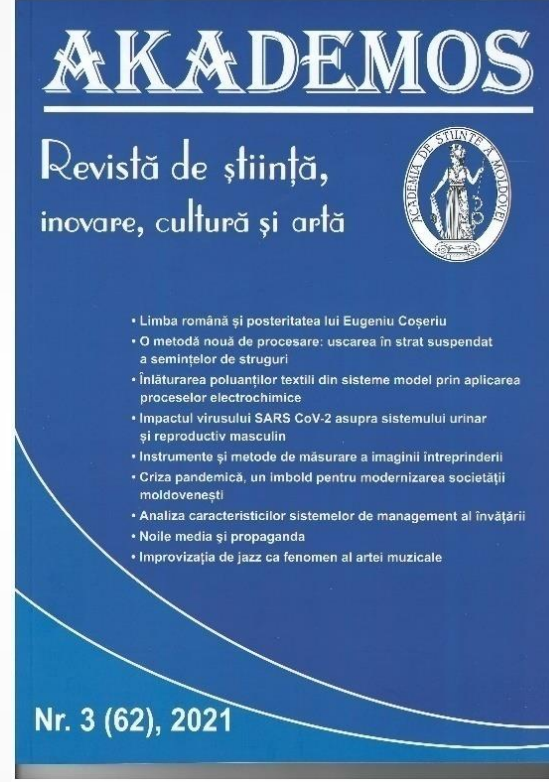
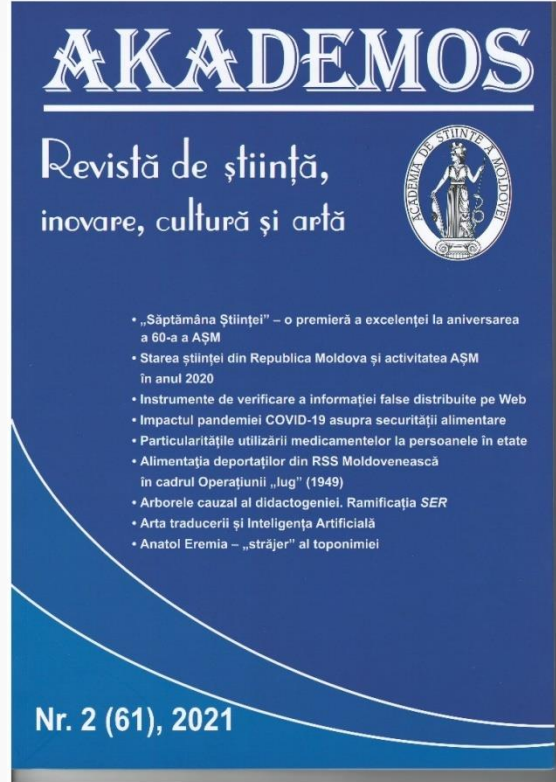
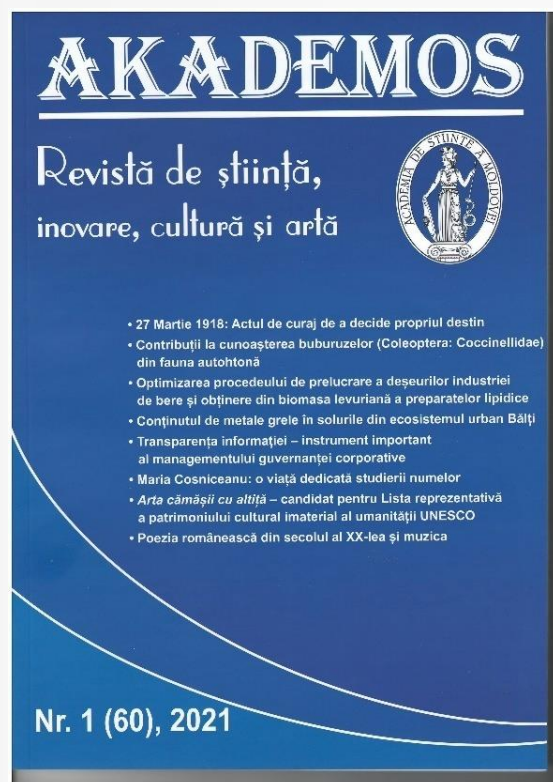

Academia de Științe a Moldovei în anul 2021

Revista AȘM AKADEMOS publicație științifică periodică, recenzată, cu Acces Deschis, categoria „B”

AKADEMOS
Revistă de știință, inovare, cultură și artă

Completată componenta Colegiului de redacție. Editate 4 numere, în volum de 184 pagini, tiraj de 450 de exemplare (din bugetul AȘM - suma de 355,0 mii lei).
Proces de reacreditare – categoria „B”

Aprecierea activității

17-20 noiembrie 2021, Expoziția Internațională Specializată (EIS) „INFOINVENT”, ediția a XVII-a

Participări ale membrilor AȘM la diferite evenimente științifice, 2021

Publicarea Publica a rapoartelor proiectelor de cercetare: Institutul de Fizica Aplicata

Academia de Științe a Moldovei în anul 2021

13.12.2021, ora 14:00 | Measures to be undertaken following the Glasgow Climate Pact

THE OHIO STATE UNIVERSITY

Carbon Management and Sequestration Center
Rattan Lal

SOILS AND ECOSYSTEM SERVICES

300,000 Soil Series

- Forest/Biodiversity
- Water Resources
- Animal Biodiversity
- Energy /Biofuels
- Aquaculture
- Climate Regulation
- Food Production
- Ecosystem Restoration

THE OHIO STATE UNIVERSITY

Restoring Soil Health for Strengthening Ecosystem Services

Rattan Lal
 CFAES Dr. Rattan Lal Carbon Management and Sequestration Center
 The Ohio State University, Columbus, OH USA

Webinar on :Limiting the global warming and adapting to the climate changes in the context of the "Glasgow Climate Pact" stipulations, Academy of Sciences of Moldova ,13 December ,14:00 hour CET, Moldova

- **Regula de bază necesită a fi: asigurarea unui bilanț nedeficitar organică în cadrul fiecărui asolament**
- **Solul poate servi atât în calitate de sursă de emanare a gazelor cu efect de seră cât și ca mijloc de reducere a încălzirii globale prin fixarea (sechestrarea) dioxidului de carbon din atmosferă și acumularea lui în sol în formă de materie organică a solului**

PATRIMONIUL DE IERI – IMPLICAȚII ÎN DEZVOLTAREA SOCIETĂȚII DURABILE D
desfășurată în contextul Zilei Internaționale a femeilor cu activități în domeniul științei, dedicată aniversării a 75-
a de la instituționalizarea primelor institute de cercetare academică și aniversării a 60-a de la fondarea AȘM

„FEMEIA ÎN CERCETARE ȘI TEHNOLOGIE”

Secretarul General al ONU,
António Guterres

03.06.2021 | Susținerea Tezei de Doctor habilitat în tehnică - Ghendov-Moșanu Aliona

Susținerea Tezei de Doctor habilitat în biologie Andronic Larisa_480p

03.06.2021 | Susținerea Tezei de Doctor habilitat în tehnică - Ghendov-Moșanu Aliona

Diseminarea informației

Prioritatea #5 a Spațiului European al Cercetării: optimizarea circulației cunoștințelor științifice, a accesului la acestea și a transferului lor

Conținut științific deschis

e-Infrastructuri deschise

Cultură științifică deschisă

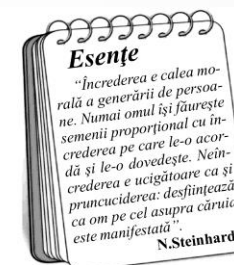
Date științifice deschise

Acces deschis

Educație deschisă

INSTITUTIA PUBLICĂ NAȚIONALĂ
A AUDIOVIZUALULUI COMPANIA
TELERADIO MOLDOVA

Director Tudor RUSU
Telefon: 068-41-02-41
ISSN 1857-3010

Făclia

SĂPTĂMÂNĂ DE INFORMAȚIE, OPINIE ȘI CULTURĂ PEDAGOGICĂ

SĂPTĂMÂNĂ ISTORICĂ,
CE VA RĂMÂNE ÎN ANALELE
ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A R.MOLDOVA

VINERI, 18 Iunie 2021
Nr.24 (3657)
e-mail: faclia1954@gmail.com

Raportul de activitate al AȘM pentru anul 2021 a fost elaborat în baza rapoartelor membrilor titulari, membrilor corespondenți și membrilor desemnați ai Secțiilor de științe, rapoartelor Secțiilor de științe, ale secțiilor Aparatului administrativ al Prezidiului AȘM.

Planul de activitate al AȘM, al secțiilor de științe și aparatului administrativ pentru anul 2021 a fost îndeplinit integral, fiind realizate și o serie de acțiuni în afara planurilor inițial aprobate.

RECOMANDĂRI PRIVIND ACTIVITATEA ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI ÎN ANUL 2022

În calitate de consultant strategic al Guvernului, vor examina impactul reformei în domeniul cercetării, vor elabora recomandări pentru soluționarea problemelor din domeniile cercetării și inovării, generate de prevederile *Codului cu privire la știință și inovare* al Republicii Moldova nr. 259-XV din 15 iulie 2004 (republicat) și neconcordanțele din actele legislative; vor menține eforturile privind aprobarea *Metodologiei evaluării organizațiilor de drept public din domeniul cercetării-inovării*; vor oferi expertiză științifică, recomandări autorităților publice pentru activități strategice, inițiative și documente;

Secțiile de Științe și secțiile Aparatului administrativ al Prezidiului vor funcționa în conformitate cu atribuțiile AȘM, stipulate în *Codul cu privire la știință și inovare* și în Statutul AȘM; vor identifica mecanisme de intensificare a conlucrării cu organizațiile din domeniile cercetării și inovării pe domeniile de competență; vor examina modalități de implicare mai activă a membrilor titulari, membrilor corespondenți, precum și a membrilor desemnați în diferite aspecte de activitate a Secțiilor de științe;

Având în vedere elaborarea Raportului asupra stării științei, se vor expune asupra calității cercetărilor efectuate de întreaga comunitate științifică prin elaborarea obiectivă, a Raportului asupra stării științei; vor propune raportarea conform unui sistem unic (în baza Formularului elaborat de AȘM) privind activitatea științifică și inovațională pentru toate organizațiile din domeniile cercetării și inovării; revizuirea Instrucțiunii cu privire la audierile publice, elaborate și aprobate de ANCD și AȘM;

La capitolul internaționalizarea științei, vor susține și vor promova implicarea cercetătorilor în proiecte științifice internaționale și interdisciplinare; vor concentra eforturile de extindere a cooperării internaționale, reluarea schimbului interacademic, semnarea noilor acorduri /parteneriate între AȘM și alte academii de științe, asociații, revizuirea/actualizarea acordurilor de colaborare între AȘM și alte academii de științe, colaborarea cu membrii diasporei științifice; în scopul internaționalizării activităților de cercetare, ca prioritate majoră a întregii societăți, Academia de Științe va promova relațiile de colaborare științifică internațională, folosind noile oportunități oferite de programul Horizon Europe pentru anii 2021–2027;

Prin atribuțiile de stimulare a creației științifice, culturale, promovarea științei, se vor axa pe organizarea manifestărilor științifice, inclusiv a evenimentelor online, lansarea și susținerea activității platformelor științifice, evenimentelor științifice, promovarea rezultatelor științifice în societate prin diferite acțiuni și evenimente; vor susține excelența în domeniul științei; vor promova atragerea tinerilor în știință, susținerea cercetătorilor în vârstă; vor organiza Concursul Premiilor AȘM în domeniul științelor sociale, economice, umanistice și arte pentru rezultate științifice de valoare obținute în anii 2020–2021.

Vor iniția formarea unui centru de cercetare a AȘM pe domeniile de competență ale Secțiilor de Științe ale AȘM.

Raportul privind activitatea Academiei de Științe a Moldovei în anul 2021 reflectă realizările atinse în anul 2021 de Academia de Științe și reliefează problemele din domeniile de cercetare și inovare, care necesită soluționare pentru salvagardarea întregului sistem de cercetare și inovare din Republica Moldova în vederea creșterii competitivității și integrării în sistemul internațional de cercetare.

Știința trebuie să se solidarizeze pentru pace (Arborele păcii *Davidia involucrata*)

